

Uvedte základní výsledky o Riemannově integrálu a třídě riemannovsky integrovatelných funkcí (T. 1.1–1.2, V. 1.4–1.8).

Tvrzení 1.1 (neomezené funkce nejsou integrovatelné)

Když funkce $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ není omezená, potom nemá na $[a, b]$ Riemannův integrál (ani podle jedné definice).

Tvrzení 1.2 (nerovnosti pro $s(f, D)$ a $S(f, D)$)

Nechť $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ je funkce, D' a D jsou dělení intervalu $[a, b]$, $m = \inf_{x \in [a, b]} f(x)$ a $M = \sup_{x \in [a, b]} f(x)$.

1. Když D' zjemňuje D , pak $s(f, D) \leq s(f, D')$ a $S(f, D) \geq S(f, D')$.
2. Platí nerovnost $s(f, D) \leq S(f, D')$ (každá dolní suma je menší nebo rovna každé horní sumě).
3. Platí nerovnost

$$m(b - a) \leq s(f, D) \leq \int_a^b f \leq \int_a^{\bar{b}} f \leq S(f, D') \leq M(b - a).$$

Věta 1.4 (kritéria integrovatelnosti)

Nechť $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$. Pak

1. $f \in \mathcal{R}[a, b] \iff \forall \varepsilon > 0 \exists D : 0 \leq S(f, D) - s(f, D) < \varepsilon$.
2. $f \in \mathcal{R}[a, b] \iff \forall \varepsilon > 0 \exists \delta > 0$, že pro každé dělení D intervalu $[a, b]$ s $\lambda(D) < \delta$ platí $0 \leq S(f, D) - s(f, D) < \varepsilon$.

Věta 1.5 (ekvivalence Riemannovy a Darbouxovy definice)

Obě definice Riemannova integrálu jsou ekvivalentní a dávají pro něj tutéž hodnotu.

Věta 1.6 (monotonie \Rightarrow integrovatelnost)

Když je funkce $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ monotónní (je nerostoucí nebo neklesající), potom je na $[a, b]$ riemannovsky integrovatelná.

Věta 1.7 (spojitost \Rightarrow integrovatelnost)

Když je funkce $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ spojitá, potom je na $[a, b]$ riemannovsky integrovatelná.

Tvrzení 1.7 $\frac{1}{2}$ (na kompaktním intervalu: spojitost \Rightarrow stejnoměrná spojitost)

Je-li $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ na kompaktním intervalu $[a, b]$ spojitá, je na $[a, b]$ i stejnoměrně spojitá.

Věta 1.8 (Lebesgueova, charakterizace integrovatelných funkcí)

Funkce $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ je riemannovsky integrovatelná, právě když je na $[a, b]$ omezená a množina jejích bodů nespojitosti má míru nula.

- Každá konečná nebo spočetná množina má nulovou míru.
- Podmnožina množiny s nulovou mírou má také nulovou míru.
- Má-li každá z množin A_1, A_2, \dots nulovou míru, má i jejich sjednocení nulovou míru.
- Interval s kladnou délkou nemá míru nula.

4. Uveďte výsledky o výpočetních vlastnostech Riemannova integrálu (V. 1.9–1.13).

Věta 1.9 (lin. kombinace a skládání zachovávají integrovatelnost)

1. Necht' $f, g \in \mathcal{R}[a, b]$ a $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$. Pak $\alpha f + \beta g \in \mathcal{R}[a, b]$ a

$$\int_a^b (\alpha f + \beta g) = \alpha \int_a^b f + \beta \int_a^b g.$$

2. Necht' $f : [a, b] \rightarrow [c, d]$, $f \in \mathcal{R}[a, b]$ a $g : [c, d] \rightarrow \mathbb{R}$ je na intervalu $[c, d]$ spojitá. Potom $f \circ g = g(f(x)) \in \mathcal{R}[a, b]$.

Důsledky. Uvedeme několik operací, které zachovávají třídu riemannovsky integrovatelných funkcí. Důkazy si rozmyslete jako cvičení.

- Podle části 2 předchozí věty dostáváme, že pro $f \in \mathcal{R}[a, b]$ i funkce $f^2, |f|$ atd. mají na $[a, b]$ Riemannův integrál.

- Proto z $f, g \in \mathcal{R}[a, b]$ plyne $fg \in \mathcal{R}[a, b]$ —díky identitě

$$fg = \frac{(f + g)^2}{4} - \frac{(f - g)^2}{4}.$$

- Necht' $f \in \mathcal{R}[a, b]$ a $a \leq c \leq d \leq b$. Zúžení funkce f na interval $[c, d]$ označíme rovněž jako f a jako $\chi_{[c, d]} : [a, b] \rightarrow \{0, 1\}$ označíme charakteristickou funkci podintervalu $[c, d]$, tj. $\chi_{[c, d]}(x) = 1$ pro $x \in [c, d]$ a $\chi_{[c, d]}(x) = 0$ pro $x \in [a, b] \setminus [c, d]$. Potom i $f \in \mathcal{R}[c, d]$ a

$$\int_c^d f = \int_a^b f \chi_{[c, d]}.$$

Věta 1.10 (integrál je aditivní funkce integračního intervalu)

Necht' $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ a $c \in [a, b]$. Potom $f \in \mathcal{R}[a, b] \iff f \in \mathcal{R}[a, c] \& f \in \mathcal{R}[c, b]$ a, když příslušné integrály existují, máme

$$\int_a^b f = \int_a^c f + \int_c^b f$$

Důsledek. Necht' a, b, c jsou tři libovolná reálná čísla, $d = \min(a, b, c)$, $e = \max(a, b, c)$ a $f \in \mathcal{R}[d, e]$. Pak

$$\int_a^b f + \int_b^c f + \int_c^a f = 0.$$

Věta 1.11 (První základní věta analýzy)

Pro $f \in \mathcal{R}[a, b]$ definujeme funkci $F : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ pomocí

$$F(x) = \int_a^x f.$$

Funkce F je spojitá na $[a, b]$ a pro každý bod spojitosti $x_0 \in [a, b]$ funkce F platí $F'(x_0) = f(x_0)$.

Důsledek. Je-li funkce $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ spojitá na $[a, b]$, má na $[a, b]$ primitivní funkci a každá primitivní funkce F k f je tvaru

$$F(x) = c + \int_a^x f, \quad \text{kde } c \text{ je konstanta.}$$

Věta 1.12 (Druhá základní věta analýzy)

Nechť má funkce $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ na intervalu $[a, b]$ Riemannův integrál a primitivní funkci F (tj. $F'(x) = f(x)$ pro každé $x \in [a, b]$). Potom, pro každou primitivní funkci F , platí

$$\int_a^b f = F(b) - F(a).$$

Věta 1.12' (jiná forma 2. ZVA)

1. Je-li funkce $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ na $[a, b]$ spojitá, má na $[a, b]$ Riemannův integrál a primitivní funkci a pro každou primitivní funkci F platí

$$\int_a^b f = F(b) - F(a).$$

2. Je-li funkce $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ na $[a, b]$ omezená a spojitá až na konečně mnoho bodů, má na $[a, b]$ Riemannův integrál a zobecněnou primitivní funkci a pro každou zobecněnou primitivní funkci F platí

$$\int_a^b f = F(b) - F(a).$$

Věta 1.13 (integrace per partes a substitucí)

(integrace per partes). Nechť funkce $f, g : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ mají na $[a, b]$ spojitě derivace (v krajních bodech jednostranně). Potom

$$\int_a^b f'g = [fg]_a^b - \int_a^b fg'.$$

(integrace substitucí). Nechť $\varphi : [\alpha, \beta] \rightarrow [a, b]$ a $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ jsou funkce, přičemž $\varphi(\alpha) = a, \varphi(\beta) = b$ nebo $\varphi(\alpha) = b, \varphi(\beta) = a$.

1. Nechť má φ na $[\alpha, \beta]$ spojitou derivaci φ' a funkce f je spojitá na $[a, b]$.

Potom

$$\int_{\alpha}^{\beta} f(\varphi(t)) \cdot \varphi'(t) dt = \int_{\varphi(\alpha)}^{\varphi(\beta)} f(x) dx = \begin{cases} \int_a^b f \\ \int_b^a f. \end{cases}$$

2. Nechť je φ na $[\alpha, \beta]$ rostoucí nebo klesající, má na $[\alpha, \beta]$ spojitou derivaci φ' a $f \in \mathcal{R}[a, b]$. Pak opět platí rovnost integrálů v části 1.

5. Vysvětlete, jak spolu souvisí Riemannův a Newtonův integrál (V. 1.12. a následující povídání).

Věta 1.12 (Druhá základní věta analýzy)

Nechť má funkce $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ na intervalu $[a, b]$ Riemannův integrál a primitivní funkci F (tj. $F'(x) = f(x)$ pro každé $x \in [a, b]$). Potom, pro každou primitivní funkci F , platí

$$\int_a^b f = F(b) - F(a).$$

Věta 1.12' (jiná forma 2. ZVA)

1. Je-li funkce $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ na $[a, b]$ spojitá, má na $[a, b]$ Riemannův integrál a primitivní funkci a pro každou primitivní funkci F platí

$$\int_a^b f = F(b) - F(a).$$

2. Je-li funkce $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ na $[a, b]$ omezená a spojitá až na konečně mnoho bodů, má na $[a, b]$ Riemannův integrál a zobecněnou primitivní funkci a pro každou zobecněnou primitivní funkci F platí

$$\int_a^b f = F(b) - F(a).$$

Newtonův integrál. Funkce $f : (a, b) \rightarrow \mathbb{R}$ má na intervalu (a, b) Newtonův integrál, když má na (a, b) primitivní funkci F a ta má vlastní jednostranné limity $L = \lim_{x \rightarrow b^-} F(x)$ a $K = \lim_{x \rightarrow a^+} F(x)$.

Tento integrál pak definujeme jako

$$(N) \int_a^b f := [F]_a^b = L - K = \lim_{x \rightarrow b^-} F(x) - \lim_{x \rightarrow a^+} F(x).$$

Porovnáme množinu newtonovsky integrovatelných funkcí

$$\mathcal{N}(a, b) = \{f : f \text{ má na } (a, b) \text{ Newtonův integrál}\}$$

s množinou riemannovsky integrovatelných funkcí $\mathcal{R}[a, b]$ a s množinou spojitých funkcí $C[a, b] = \{f : f \text{ je na } [a, b] \text{ spojitá}\},$

a porovnáme hodnoty příslušných integrálů.

- Platí, že $C[a, b] \subset \mathcal{R}[a, b] \cap \mathcal{N}(a, b)$ a $f \in C[a, b] \Rightarrow (R) \int_a^b f = (N) \int_a^b f,$

to jest každá funkce spojitá na $[a, b]$ má na tomto intervalu Riemannův a (na (a, b)) Newtonův integrál a ty se rovnají.

- Má-li funkce $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ na $[a, b]$ Riemannův integrál a na (a, b) Newtonův integrál, mají oba integrály stejnou hodnotu.
- Množiny $\mathcal{N}(a, b) \setminus \mathcal{R}[a, b]$ a $\mathcal{R}[a, b] \setminus \mathcal{N}(a, b)$ jsou neprázdné.

6. Uvedte některé aplikace integrálů (hlavně T. 1.14 a formule pro výpočet plochy, délky křivky a objemu rotačního tělesa).

Tvrzení 1.14 (integrální kritérium konvergence řad)

Nechť $a \in \mathbb{N}$ a funkce $f : [a, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ je na intervalu $[a, +\infty)$ nezáporná a nerostoucí, tedy i $f \in \mathcal{R}[a, +\infty)$ (podle Věty 1.6). Pak

$$\sum_{n=a}^{\infty} f(n) = f(a) + f(a+1) + f(a+2) + \dots \text{ konverguje}$$

$$\iff \int_a^{+\infty} f < +\infty.$$

Plocha, délka křivky a objem rotačního tělesa. Vraťme se k rovinnému útvaru $U = U(a, b, f) = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : a \leq x \leq b, 0 \leq y \leq f(x)\}$,

kde $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ je nezáporná funkce. Pro $f \in \mathcal{R}[a, b]$ je rozumné definovat

$$\text{plocha}(U) = \int_a^b f.$$

Horní hranici útvaru U tvoří křivka

$$k = k(a, b, f) = \{(x, f(x)) \in \mathbb{R}^2 : a \leq x \leq b\}.$$

Jaká je její délka? Předpokládejme, že funkce f má na intervalu $[a, b]$ spojitou první derivaci f' . Pro $x \in [a, b]$ a $\Delta > 0$, pro něž $x + \Delta \in [a, b]$, má úsečka spojující body $(x, f(x))$ a $(x + \Delta, f(x + \Delta))$ délku

$$\sqrt{\Delta^2 + (f(x + \Delta) - f(x))^2} = \Delta \sqrt{1 + \left(\frac{f(x + \Delta) - f(x)}{\Delta}\right)^2}.$$

Podle Lagrangeovy věty o střední hodnotě se poslední výraz rovná

$\Delta \sqrt{1 + (f'(c))^2}$, kde bod c ležící mezi x a $x + \Delta$. Odtud se dá odvodit, že rozumná definice délky křivky k je

$$\text{délka}(k) = \int_a^b \sqrt{1 + (f'(t))^2} dt.$$

Integrand je funkce spojitá na $[a, b]$ (předpokládáme spojitost první derivace), takže integrál je dobře definován.

Pro nezápornou a integrovatelnou funkci $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ uvažme rotační těleso $T = T(a, b, f) = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 : a \leq x \leq b, \sqrt{y^2 + z^2} \leq f(x)\}$, které vznikne rotací rovinného útvaru $U(a, b, f)$ v \mathbb{R}^3 kolem osy x . Objem T aproximujeme součtem objemů plochých válců o poloměru $f(x)$ a tloušťce Δx . Objem takového válce je $\pi f(x)^2 dx$. Takže je rozumné definovat

$$\text{objem}(T) = \pi \int_a^b (f(x))^2 dx.$$

7. Uvedte kritéria stejnoměrné konvergence posloupností a řad funkcí (T. 2.1–2.2, V. 2.7–2.8).

Tvrzení 2.1 (Bolzanova–Cauchyova (stejněměrná) podmínka)

Posloupnost funkcí (f_n) konverguje na množině M stejnoměrně k nějaké funkci f , právě když

$$\forall \varepsilon > 0 \exists n_0 : m, n > n_0, x \in M \Rightarrow |f_m(x) - f_n(x)| < \varepsilon.$$

Tvrzení 2.2 (situace, kdy $\xrightarrow{loc} \Rightarrow \Rightarrow \Rightarrow$, respektive $\rightarrow \Rightarrow \Rightarrow$)

Platí následující tvrzení.

1. Když $f_n \xrightarrow{loc} f$ na (a, b) , kde $-\infty \leq a < b \leq +\infty$, potom $f_n \Rightarrow f$ na $[c, d]$ pro každý kompaktní podinterval $[c, d] \subset (a, b)$.
2. (Diniho věta) Nechť $f_n \rightarrow f$ na kompaktním intervalu I , funkce f_n i f jsou spojité a konvergence je monotónní. Pak $f_n \Rightarrow f$ na I .

Věta 2.7 (kritéria stejnoměrné konvergence řad)

1. (Weierstrassovo kritérium) Nechť $f_n : M \rightarrow \mathbb{R}$, $n = 1, 2, \dots$, jsou takové funkce, že řada nezáporných čísel

$$\sum_{n=1}^{\infty} \|f_n\|_{\infty} = \sum_{n=1}^{\infty} \sup_{x \in M} |f_n(x)|$$

konverguje. Potom $\sum_{n=1}^{\infty} f_n \Rightarrow$ na M .

2. (Důsledek Diniho věty) Jsou-li funkce $f_n : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ na kompaktním intervalu $[a, b]$ spojité a nezáporné a $\sum_{n=1}^{\infty} f_n \rightarrow f$ na $[a, b]$, kde f je též spojitá, potom $\sum_{n=1}^{\infty} f_n \Rightarrow f$ na $[a, b]$.

Věta 2.8 (Abelovo a Dirichletovo kritérium)

Budte dány dvě posloupnosti funkcí $f_n, g_n : M \rightarrow \mathbb{R}$. Řada $\sum_{n=1}^{\infty} f_n g_n \Rightarrow$ na M , když jsou splněny podmínky 1 nebo podmínky 2.

1. (Abelovo kritérium) $\sum_{n=1}^{\infty} f_n \Rightarrow$ na M ; existuje konstanta $c > 0$ taková, že pro každé $n \in \mathbb{N}$ a každé $x \in M$ platí $|g_n(x)| < c$ (říkáme, že posloupnost (g_n) je stejně omezená); pro každé $x \in M$ je číselná posloupnost $(g_n(x))$ monotónní.
2. (Dirichletovo kritérium) existuje konstanta $c > 0$ taková, že pro každé $n \in \mathbb{N}$ a každé $x \in M$ platí $|f_1(x) + f_2(x) + \dots + f_n(x)| < c$ (říkáme, že řada $\sum_{n=1}^{\infty} f_n$ má stejně omezené částečné součty); $g_n \Rightarrow 0$ na M ; pro každé $x \in M$ je číselná posloupnost $(g_n(x))$ monotónní.

8. Uvedte věty o záměně pořadí operace limity s dalšími operacemi pro posloupnosti a řady funkcí (V. 2.3–2.5 a jejich verze pro řady).

Věta 2.3 (Mooreova–Osgoodova, záměna pořadí $\lim_{n \rightarrow \infty}$ a $\lim_{x \rightarrow x_0}$)

Nechť jsou funkce f_n a f definované na nějakém prstencovém okolí $M = P(x_0, \delta)$ bodu $x_0 \in \mathbb{R}^*$, který může být i nevlastní, existují vlastní limity

$$a_n = \lim_{x \rightarrow x_0} f_n(x) \text{ a dále } f_n \rightrightarrows f \text{ na } P(x_0, \delta).$$

Potom existují vlastní limity $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n$ a $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$ a rovnají se.

Důsledek. Nechť $I \subset \mathbb{R}$ je interval a $f_n \rightrightarrows f$ na I , přičemž funkce f_n jsou na I spojité. Potom i limitní funkce f je na I spojitá.

Věta 2.4 (záměna pořadí $\lim_{n \rightarrow \infty}$ a integrování)

Funkce $f_n, n = 1, 2, \dots$, a f buďte definované na (omezeném) intervalu $[a, b]$, $f_n \in \mathcal{R}[a, b]$ a $f_n \rightrightarrows f$ na $[a, b]$. Pak i $f \in \mathcal{R}[a, b]$ a

$$\int_a^b f = \lim_{n \rightarrow \infty} \int_a^b f_n.$$

Věta 2.5 (záměna pořadí $\lim_{n \rightarrow \infty}$ a derivování)

Nechť $f_n : (a, b) \rightarrow \mathbb{R}, n = 1, 2, \dots$, je posloupnost funkcí definovaná na omezeném otevřeném intervalu. Předpokládáme, že každá funkce f_n má na (a, b) vlastní derivaci, že $f'_n \xrightarrow{loc} g$ na (a, b) a že posloupnost čísel $(f_n(x_0))$ konverguje pro alespoň jeden bod $x_0 \in (a, b)$. Potom $f_n \xrightarrow{loc} f$ na (a, b) pro nějakou funkci $f : (a, b) \rightarrow \mathbb{R}$ a $f' = g$ na (a, b) .

Věta 2.3' (záměna pořadí sumace a limity v bodě)

Rovnost

$$\sum_{n=1}^{\infty} \left(\lim_{x \rightarrow x_0} f_n(x) \right) = \lim_{x \rightarrow x_0} \left(\sum_{n=1}^{\infty} f_n(x) \right),$$

platí za těchto předpokladů: pro nějaké $\delta > 0$ máme $f_n : P(x_0, \delta) \rightarrow \mathbb{R}$ pro každé $n \in \mathbb{N}$, pro každé $n \in \mathbb{N}$ existuje vlastní limita $\lim_{x \rightarrow x_0} f_n(x)$ a $\sum_{n=1}^{\infty} f_n \rightrightarrows$ na $P(x_0, \delta)$.

Věta 2.4' (záměna pořadí sumace a integrování)

Rovnost

$$\sum_{n=1}^{\infty} \left(\int_a^b f_n \right) = \int_a^b \left(\sum_{n=1}^{\infty} f_n \right)$$

platí za těchto předpokladů: pro každé $n \in \mathbb{N}$ máme $f_n \in \mathcal{R}[a, b]$ a $\sum_{n=1}^{\infty} f_n \rightrightarrows$ na $[a, b]$.

Věta 2.5' (záměna pořadí sumace a derivování)

Nechť $f_n : (a, b) \rightarrow \mathbb{R}$, $n = 1, 2, \dots$, je posloupnost funkcí definovaná na omezeném otevřeném intervalu. Předpokládáme, že každá funkce f_n má na (a, b) vlastní derivaci, že $\sum_{n=1}^{\infty} f'_n \stackrel{loc}{\Rightarrow} g$ na (a, b) a že řada čísel $\sum_{n=1}^{\infty} f_n(x_0)$ konverguje pro alespoň jeden bod $x_0 \in (a, b)$. Potom $\sum_{n=1}^{\infty} f_n \stackrel{loc}{\Rightarrow} f$ na (a, b) pro nějakou funkci $f : (a, b) \rightarrow \mathbb{R}$ a $f' = g$ na (a, b) .

Ze silnějšího předpokladu $\sum_{n=1}^{\infty} f'_n \Rightarrow g$ na (a, b) plyne opět i $\sum_{n=1}^{\infty} f_n \Rightarrow f$ na (a, b) .

9. Uvedte výsledky o mocninných řadách (V. 2.9, T. 2.10, V. 2.11).

Věta 2.9 (o poloměru konvergence m. řady)

Nechť $\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$ je mocninná řada a $R \in [0, +\infty) \cup \{+\infty\}$ (R je nezáporné reálné číslo nebo $+\infty$) je definováno vztahem

$$R = \frac{1}{\limsup_{n \rightarrow \infty} |a_n|^{1/n}} \quad (\text{kde } 1/0 = +\infty \text{ a } 1/+\infty = 0).$$

Potom pro každé $x \in \mathbb{R}$ s $|x| < R$ mocninná řada absolutně konverguje a pro každé $x \in \mathbb{R}$ s $|x| > R$ mocninná řada diverguje.

Tvrzení 2.10 (lokálně stejnoměrná konvergence m. řady)

Nechť $\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$ má poloměr konvergence $R > 0$. Potom

$$\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n \stackrel{loc}{\Rightarrow} \quad \text{na } (-R, R).$$

Ekvivalentně řečeno (viz část 1 Tvrzení 2.2), mocninná řada stejnoměrně konverguje na každém kompaktním podintervalu intervalu konvergence.

Důsledky. Podle předchozího tvrzení a Vět 2.3', 2.4' a 2.5' můžeme na intervalu konvergence mocninnou řadu limitit v bodě, integrovat a derivovat člen po členu. Nechť má

$$\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n \quad \text{kladný poloměr konvergence } R > 0.$$

Pak tedy

$$\lim_{x \rightarrow x_0} \sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n = \sum_{n=0}^{\infty} a_n x_0^n \quad \text{pro každé } x_0 \in (-R, R),$$

takže funkce $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$ je na $(-R, R)$ spojitá. Dále, mocninné řady

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{a_n x^{n+1}}{n+1} \quad \text{a} \quad \sum_{n=1}^{\infty} n a_n x^{n-1}$$

mají poloměr konvergence rovněž R a na $(-R, R)$ jsou funkce jimi určené (tj. jejich součty) primitivní funkcí, respektive derivací funkce $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$. Tuto derivaci můžeme opět člen po členu derivovat a vidíme, že $f(x)$ má na $(-R, R)$ derivace všech řádů, určené mocninnými řadami získanými derivováním původní mocninné řady člen po členu. Všechny tyto mocninné řady mají stejný poloměr konvergence R .

Věta 2.11 (Abelova věta o m. řadě)

Nechť má $\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$ kladný a konečný poloměr konvergence R a číselná řada $\sum_{n=0}^{\infty} a_n R^n$ konverguje, čili mocninná řada konverguje pro $x = R$. Potom

$$\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n \Rightarrow \text{na } [0, R] \text{ a } \lim_{x \rightarrow R^-} \sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n = \sum_{n=0}^{\infty} a_n R^n.$$

10. Uveďte výsledky o Fourierových řadách (T. 2.12, V. 2.13–2.15).

Tvrzení 2.12 (ortogonální systém sinů a cosinů)

Pro každá dvě čísla $m, n \in \mathbb{N}_0$ máme $\langle \sin(mx), \cos(nx) \rangle = 0$.

Pro každá dvě čísla $m, n \in \mathbb{N}_0$, pokud nejsou současně nulová, máme

$$\langle \sin(mx), \sin(nx) \rangle = \langle \cos(mx), \cos(nx) \rangle = \begin{cases} \pi & \text{pro } m = n \\ 0 & \text{pro } m \neq n. \end{cases}$$

Pro $m = n = 0$ máme $\langle \sin(0x), \sin(0x) \rangle = 0$ a $\langle \cos(0x), \cos(0x) \rangle = 2\pi$.

Věta 2.13 (Besselova nerovnost a R.-L. lemma)

Nechť $f \in \mathcal{R}[-\pi, \pi]$ a čísla $a_0, a_1, \dots, b_1, b_2, \dots$ jsou Fourierovy koeficienty funkce f .

1. (Besselova nerovnost). Platí nerovnost

$$\frac{a_0^2}{2} + \sum_{n=1}^{\infty} (a_n^2 + b_n^2) \leq \frac{\langle f, f \rangle}{\pi} = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f^2.$$

Speciálně, řada čtverců Fourierových koeficientů funkce f konverguje.

2. (Riemannovo–Lebesgueovo lemma). Pro $n \rightarrow \infty$ platí, že $a_n \rightarrow 0$ a $b_n \rightarrow 0$, tedy

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) \cos(nx) dx = 0 \quad \text{a} \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) \sin(nx) dx = 0.$$

Věta 2.14 (Dirichletova o bodové konvergenci F. řady)

Nechť funkce $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ je 2π -periodická a její zúžení na interval $[-\pi, \pi]$ je po částech hladké. Její Fourierova řada pak na \mathbb{R} bodově konverguje k funkci

$$\frac{f(x+0) + f(x-0)}{2}.$$

V každém bodu spojitosti x funkce f tedy její Fourierova řada konverguje k číslu $f(x)$.

Lemma (o Dirichletově jádře)

Nechť $n \in \mathbb{N}$ a $J_n(x) := \frac{1}{2} + \cos x + \cos(2x) + \dots + \cos(nx)$.

Pak pro každé $x \in \mathbb{R}$, $x \neq 2k\pi$ s $k \in \mathbb{Z}$, máme $J_n(x) = \frac{\sin((n+1/2)x)}{2 \sin(x/2)}$

a také $\frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^0 J_n(x) dx = \frac{1}{\pi} \int_0^{\pi} J_n(x) dx = \frac{1}{2}$.

Věta 2.15 (o stejnoměrné konvergenci F. řady)

Nechť funkce $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ je 2π -periodická a její zúžení na interval $[-\pi, \pi]$ je po částech hladké. Nechť je navíc f spojitá na \mathbb{R} . Pak je f na \mathbb{R} stejnoměrným součtem své Fourierovy řady.

Tvrzení (obecnější verze první části Věty 1.13 o per partes)

Nechť jsou funkce $f, g : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ na $[a, b]$ spojité, mají s možnou výjimkou konečně mnoha bodů intervalu $[a, b]$ spojitě derivace f' a g' a tyto derivace jsou na $[a, b]$ omezené. Potom

$$\int_a^b f'g = [fg]_a^b - \int_a^b fg'.$$

11. Uvedte výsledky o metrických prostorech (V. 3.1-vlastnosti ot. a uz. množin).

Tvrzení (sféra není plochá)

Žádné prosté zobrazení $f : T \rightarrow \mathbb{R}^n$

z horní polosféry se sférickou metrikou d do \mathbb{R}^n s euklidovskou metrikou d_2 není izometrie mezi metrickými prostory (T, d) a $(f(T), d_2)$.

Věta 3.1 (vlastnosti otevřených a uzavřených množin)

V metrickém prostoru (M, d) jsou množiny \emptyset a M otevřené i uzavřené. Sjednocení libovolně mnoha otevřených množin je otevřená množina a průnik konečně mnoha otevřených množin je otevřená množina. Sjednocení konečně mnoha uzavřených množin je uzavřená množina a průnik libovolně mnoha uzavřených množin je uzavřená množina.

Dá se ukázat, že množina je uzavřená, právě když s každou konvergentní posloupností obsahuje i její limitu.